
THE CONSTITUTIONAL COURT OF ROMANIA – AN INSTITUTION OF THE RULE OF LAW OR A POLITICAL ANNEX OF THE STATE

Iulian PÎNIȘOARĂ*

* Lecturer PhD, „Constantin Brancuși” University of Târgu Jiu, Romania

Abstract: *The Constitution adopted in 1991 also established a body called the Constitutional Court, which was to have powers of administrative litigation but also competences regarding certain conflicts that could arise between the three branches of government in the exercise of their duties. These functions of the Constitutional Court were reconfirmed with the adoption of Law no. 47 of May 18, 1992, on the organization and functioning of the Constitutional Court.*

Thus, the Constitutional Court was conceived, in the form in which it was organized through the Constitution and Law 47/1992, as a body meant to guarantee the supremacy of the Constitution and to intervene whenever disputes arose between the powers of the state, in order to ease tensions and eliminate the possibility of political crises. In practice, however, the Constitutional Court has often given the impression of acting in support of certain political interests.

On December 6, 2024, however, it committed something far more serious. In fact, the gravest of all. Through Decision no. 32 of December 6, 2024, by which it annulled the 2024 presidential elections, the Constitutional Court of Romania violated the Romanian Constitution. In my view, this is the most serious event since the assassination of former president Nicolae Ceaușescu after a “trial” that lasted only a few hours, including the execution of the “sentence.” Even then, there was an attempt to create an appearance of legality. Very few, from then until now, have been willing to “notice” that the new regime, considered democratic, began with two murders. The disregard for the most basic judicial norms and procedures—i.e., laws—was overlooked. After all, it was only about the sinister Ceaușescu couple.

Now the same has happened again. The violation of the Constitution by those who should have been its strongest guarantors did not generate many alarm signals. It seems that the disregard of laws is, in fact, the most significant of the “democratic traditions of the Romanian people.”

Keywords: *Constitution, candidate, democracy, litigation, Constitutional Court, annulment*

**Contact details
of the
author(s):** -

1/2025

Adunarea Constituantă care a dezbătut textul Constituției din 1991 avea două posibilități privind organizarea contenciosului constituțional. Una era cea folosită în Statele Unite ale Americii. Contenciosul constituțional este exercitat de Curtea Supremă de Justiție, instanța supremă. Membrii Curții Supreme sunt numiți de către președintele Statelor Unite dintre judecătorii care au un trecut profesional și personal impecabil. Americanii au considerat potrivit ca atribuțiile de contencios constituțional să revină puterii judecătorești, adică magistraților, judecătorilor, lucru care pare absolut normal. Judecătorii nu adaugă la textul Constituției ci doar clarifică unele aspecte. Chiar dacă România nu a optat pentru modelul american în privința contenciosului constituțional, nici în România Curtea nu poate adăga la lege așa cum se precizează în alineatul 3 al articolului 2: “Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”. Așadar nu exista nici un impediment “tehnic” pentru a da această materie în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție ci doar, eventual, unele calcule politice. România a ales însă varianta utilizată în Europa. Cea care atribuia problemele de contencios constituțional unui organism aflat în afara celor trei puteri, numit Consiliu sau Tribunal Constituțional. Membrii săi nu erau judecători iar numirea lor se făcea pe criterii politice. Rezultatul a fost crearea unui organism numit Curtea Constituțională alcătuit din nouă membrii, pentru un mandat de nouă ani, care nu poate fi nici prelungit și nici înnoit, trei dintre membri fiind numiți de Președintele României, trei de Camera Deputaților și trei de Senat.

Potrivit prevederilor textului constituțional (art. 142, alineatul 1) Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției, adică al faptului că nimeni nu este mai presus de Constituție, prescripție pe care Curtea însăși a încălcat-o în mod grav la sfârșitul anului 2024. Textul era preluat și de articolul 1, alineatul 1 al legii 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Condițiile fixate de Constituție pentru numirea ca membru al Curții Constituționale sunt foarte ambiguu formulate și exagerat de permissive pentru o instituție extrem de importantă într-un stat democratic. Articolul 143, cel care stabilește condițiile pentru numirea în funcția de judecător al Curții Constituționale precizează că “judecătorii Curții Constituționale trebuie să aibă pregătire judiciară superioară, înaltă competență profesională, și o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior”. Cel mai “exigent” criteriu pare a fi cel privind vechimea de 18 ani, pentru că nu știu cum ar putea fi apreciată obiectiv “înălțimea” competenței profesionale. Pentru a avea un termen de comparație amintesc faptul că la sfârșitul anilor '90 și începutul anilor 2000, pentru a putea participa la un concurs pentru ocuparea funcției de consilier juridic într-o instituție a statului aveai nevoie de experiență de specialitate de minim cinci ani.

Pe de altă parte, articolul 5, alineatul 5, conține următoarele precizări: “Candidaturile (*pentru mandatul de judecător al Curții Constituționale – n.a.*) se pot depune la Comisia juridică de grupurile parlamentare, de deputați și de senatori. Fiecare candidat va depune curriculum vitae și actele doveditoare că îndeplinește condițiile prevăzute de Constituție. Candidații vor fi audiați de comisie și de plenul Camerei. Raportul Comisiei juridice se va referi, motivat, la toți candidații”. Am căutat pe internet înregistrări ale acestor audieri și nu am găsit absolut nici una. Asta este o dovadă a lipsei de transparență. Audierea oricărui candidat pentru o funcție publică importantă în Statele Unite, nu doar că este publică, ci este publicată pe internet pentru ca toți cei interesați să-și poată face o idee despre cât de “înaltă” este competența unui candidat. Nu și în România.

Unul dintre domeniile de competență ale Curții Constituționale este cel privind supravegherea modului în care se desfășoară alegerile pentru ocuparea funcției de Președinte al României și validarea rezultatelor alegerilor prezidențiale. Articolul 147, cel care stabilește atribuțiile Curții Constituționale, la litera f) stauează că aceasta: “veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului”. Prevederile constituționale sunt completate cu cele ale legii 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, concret fiind vorba de articolul 31. Potrivit

1/2025

alineatului 1 al articolului 31 “În cel mult 24 de ore de la expirarea termenului prevăzut la art. 29 alin 2, respectiv la articolul 30, alineatul 6 (înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor și semnelor electorale de către B.E.C.) candidații, partidele politice, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice, alianțele electorale și alegătorii pot contesta înregistrarea sau respingerea înregistrării candidaturilor sau semnelor electorale, după caz. Contestațiile se fac în scris și se depun la Curtea Constituțională”, iar potrivit alineatului 2 “Curtea Constituțională soluționează contestațiile în termen de cel mult două zile de la înregistrare. Hotărârile sunt definitive, se comunică de îndată Biroului Electoral Central și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”. Asta în condițiile în care, potrivit articolului 147, alineatul 4, “Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor” ceea ce înseamnă că ele nu pot fi atacate în fața nici unei alte instanțe, fapt ce merită a fi reținut.

Anul 2024 a fost unul destul de solicitant pentru Curtea Constituțională a României. Un prim obstacol pe care l-a întâmpinat Curtea Constituțională a fost contestația privind candidatura doamnei Diana Ivanovici-Șoșoacă. Nu sunt un simpatizant al acestei doamne dar sunt cred că legea trebuie să fie respectată în litera și spiritul ei, în fiecare caz în parte, indiferent de persoana căreia i se aplică rigorile normelor juridice. Curtea s-a pronunțat prin hotărârea nr. 2 din 5 octombrie 2024, respingând candidatura (mai corect spus anulând Decizia Biroului Electoral Central nr. 18/D din 3 octombrie 2024 privind înregistrarea candidaturii și a semnelor electorale ale doamnei Diana Iovanovici-Șoșoacă la alegerile pentru Președintele României din anul 2024¹), hotărâre al cărei conținut este greu de explicat, cu atât mai mult de încadrat juridic. Curtea a respins candidatura pentru “lipsa atașamentului la valorile constituționale” care, potrivit deciziei CCR “constituie un comportament care, în sine, este contrar Constituției și care este sancționat ... în cazul persoanelor care candidează la cele mai importante demnități în stat, prin lipsa acestora de eligibilitate în cadrul alegerilor”,² menționând, de asemenea, faptul că astfel de “sancțiuni” (ghilimelele sunt ale Curții Constituționale) nu pot fi considerate drept vătămare a drepturilor constituționale.³ Prin urmare invalidarea candidaturii respective nu este o sancțiune ci o “sancțiune”. Este o mare diferență! În legătură cu dreptul de a fi ales, Constituția stabilește la articolul 37 alineatul (1) că “au dreptul de a fi aleși cetățenii cu drept de vot care îndeplinesc condițiile prevăzute în articolul 16 alineatul (3), dacă nu le este interzisă asocierea în partide politice, potrivit articolului 40 alineatul (3)” iar potrivit alineatului 2 candidații pentru funcția de Președinte al României trebuie să fi împlinit, până în ziua alegerilor inclusiv, vârsta de cel puțin 35 de ani. Prevederile constituționale sunt completate cu cele ale legii 370/2004. Articolul 28 completează prin prevederile alineatului (2) normele constituționale în privința dreptului de a fi ales, stabilind că “nu pot candida persoanele care la data depunerii candidaturii, au fost condamnate definitiv la pedepse privative de libertate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, dacă nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea”. Prin urmare, “lipsa de atașament față de valorile constituționale” reală sau presupusă este o “sancțiune” adăugată de Curtea Constituțională.

În continuarea, hotărârii doamna este “acuzată” pentru faptul că ar fi fost invitată de onoare la o recepție organizată de Ambasada Rusă, de faptul că “a fost implicată într-un scandal ce s-a soldat, între altele, cu agresiunea și lipsirea de libertate a unor jurnaliști Rai Uno”.⁴

În continuare hotărârea amintește de un “dosar penal care o vizează pe doamna Șoșoacă, în care erau efectuate cercetări în legătură cu blocarea în luna septembrie a unui centru de vaccinare anti-

¹ Hotărârea CCR nr. 2 din 5 octombrie 2024, p. 16

² Ibidem, p. 2

³ Ibidem.

⁴ Ibidem, p. 3.

1/2025

COVID dintr-o comună din județul Iași”⁵ sau că a “proferat amenințări la siguranța națională a statului român, sugerând că poate furniza informații de natură să destabilizeze NATO și Uniunea Europeană”.⁶

Unul dintre cele mai hilare pasaje ale Hotărârii este cel în care doamna este “acuzată” că “a sărbătorit Ziua Unității Naționale a Rusiei la ambasada rusă de la București, după cum reiese din fotografiile publicate de misiunea diplomatică pe Facebook”. O hotărâre a Curții Constituționale se întemeiază pe fotografiile publicate pe Facebook este, cred, o premieră în jurisprudența acesteia.

Într-o altă formulare totalmente nespecifică unei hotărâri, chiar și uneia a Curții Constituționale, se arată că “în spațiul public sunt făcute afirmații inclusiv în legătură cu colaborarea doamnei Șoșoacă cu persoane influente din țară și din străinătate, prin care i-a fost facilitată acesteia organizarea de evenimente în Europa, ocazie cu care diseminează mesaje proruse și antieuropene pe rețelele de socializare rusești”.

În continuarea “rechizitoriului” se arată că doamna Șoșoacă are o conduită “cu caracter vădit anticonstituțional” și că “dacă va deveni Președinte al României, va continua să nesocotească Constituția”, Curtea stabilind că “aceste aspecte indică faptul că persoana în cauză nu este aptă să îndeplinească atribuțiile funcției de Președinte al României, întrucât va da dovadă de instabilitate și, prin urmare, nu poate candida în mod legitim la această poziție”.⁷

Hotărârea Curții Constituționale 2 din 5 octombrie 2024 este, mai degrabă, un rechizitoriu care încearcă să contureze portretul politic al doamnei Șoșoacă, aceasta fiind într-adevăr un om politic ce are un discurs antieuropean și anti-NATO, un dispreț evident față de autorități, o atitudine prorusă recunoscută chiar de doamna în cauză. În final, Hotărârea o “condamnă” pe doamna Șoșoacă respingând Decizia Biroului Electoral Central nr. 18/D din 3 octombrie 2024.

Doamna Diana Iovanovici-Șoșoacă este într-adevăr un om politic ce are un discurs antieuropean, și prorus. Dar este un om politic iar declarațiile sale sunt declarații politice și trebuie apreciate și tratate ca atare. Într-o țară în care libertatea de exprimare este garantată, fiecare poate să-și formuleze și să promoveze ce opinii dorește, atâta timp cât acestea nu sunt contrare legii. Iar atunci când opiniile exprimate în public sunt interzise prin lege, nu Curtea Constituțională trebuie să intervină ci instanțele de judecată care se pronunță printr-o hotărâre care odată rămasă definitivă, poate constitui temei pentru interzicerea dreptului de a fi ales. Curtea Constituțională a României s-a comportat și ca organ de cercetare și ca instanță de judecată, ea nefiind, evident, nici un nici alta. Nu poți întemeia o hotărâre construindu-ți demersul pe expresii precum: “este de notorietate comportamentul ...”, “doamna Șoșoacă a fost implicată într-un scandal ...”, “a proferat amenințări la adresa statului român, sugerând că poate furniza dovezi de natură să destabilizeze NATO și UE ...”, ori “în spațiul public sunt făcute afirmații inclusiv în legătură cu ...”. Candidatura doamnei a respectat toate condițiile de fond și de formă. Ea putea fi respinsă doar dacă ar fi existat o hotărâre definitivă prin care să-i fi fost interzis dreptul de a fi aleasă. Și nu a existat așa ceva. Hotărârea Curții s-a “întemeiat” pe faptul că “se poate prefigura cu ușurință faptul că acest candidat, dacă va deveni Președintele României, va continua să nesocotească Constituția”. Dar ce se poate face atunci când Curtea Constituțională nesocotește Constituția?

În cele din urmă, primul tur al alegerilor prezidențiale au avut loc, fără ca doamna Șoșoacă să prindă un loc pe buletinul de vot, în data de 24 noiembrie 2024. Rezultatele au reprezentat o surpriză de proporții pentru toată lumea. În timp ce partidele politice aflate împreună la guvernare nu au reușit, nici unul, să-și trimită candidatul în turul al doilea, primi clasai au fost, în ordinea numărului de voturi, candidatul independent Călin Georgescu, ce a obținut un număr de 2.120.401 de voturi valabil

⁵ Ibidem.

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem, pp. 4-5.

1/2025

exprimate (22,94%) și doamna Elena Lasconi, candidatul U.S.R. care obținea un număr de 1.772.500 de voturi valabil exprimate (19,18%). Turul al doilea urma să fie organizat două săptămâni mai târziu între acești doi candidați. Cea mai mare surpriză a reprezentat-o câștigarea primului tur de către Călin Georgescu, cel care cu câteva săptămâni înainte se învârtea în jurul unui singur procent în sondajele de opinie. E drept că sondajele de opinie nu sunt foarte relevante, dar de la 1% la aproape 23% e cale cam lungă.

Pe data de 28 noiembrie avea loc o ședință a CSAT în care s-a decis declasificarea, la solicitarea instituțiilor emitente, a unor note în care erau prezentate informații privind perioada anterioară alegerilor, perioadă în care s-au produs evenimente care ar fi alterat procesul electoral în favoarea unui candidat. Notele fuseseră emise de către Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Ministerul Afacerilor Interne.

Ulterior, pe 2 decembrie 2024 Curtea Constituțională respingea o cerere privind anularea scrutinului prezidențial din 24 noiembrie. Contestația fusese formulată de unul dintre candidații ce participaseră la primul tur, Cristian-Vasile Terheș, care susținea că un număr de voturi exprimate pentru Ludovic Orban, ar fi fost numerate ca fiind voturi exprimate pentru candidatul Elena Lasconi. Ludovic Orban s-a retras cu câteva zile înainte de alegeri îndemnându-și electoratul să voteze pentru Elena Lasconi. Pentru a se ajunge la acest verdict, Curtea Constituțională decisese renumărarea tuturor voturilor, deși autorul plângerii indicase presupuse fraude la trei secții de votare. Renumărarea s-a făcut de către Birourile Electorale Județene și rezultatele renumărării au fost foarte puțin diferite de cele raportate inițial, neavând impact asupra rezultatelor finale ale scrutinului și neputând fi considerate drept fraudă electorală. Măcar știm că numărarea voturilor în secții este o procedură corectă. E și asta un câștig.

În aceeași zi, prin intermediul unui comunicat de presă, Curtea Constituțională anunța confirmarea și validarea rezultatului alegerilor pentru funcția de Președinte al României, în cadrul primului tur de scrutin din 24 noiembrie 2024.

Peste numai 4 zile, pe data de 6 decembrie 2024 Curtea Constituțională adopta o altă hotărâre prin care era anulat procesul electoral cu privire la alegerea Președintelui României din 24 noiembrie 2024. Motivul a fost reprezentat de informațiile cuprinse în notele de informare ale Ministeriului Afacerilor Interne – Direcția Generală de Protecție Internă, Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale.

Serviciul Român de Informații, a emis nota de informare nr. DSNI 1742/04.12.2024 (6 pagini) și nota nr. DSNI 1743/04.12.2024 (4 pagini). S.R.I. explica “fenomenul” Călin Georgescu prin faptul că se desfășurase “o campanie coordonată de creștere a popularității, amplificată cu 2 săptămâni înainte de data scrutinului”.⁸ Această campanie făcuse posibilă explozia procentelor candidatului Călin Georgescu. Campania fusese susținută de o rețea de 25.000 de conturi TikTok, conturi ce au devenit foarte active cu două săptămâni înaintea primului tur de scrutin. O parte din aceste conturi fuseseră create încă din 2016 (797 dintre aceste conturi), însă rețeaua a fost activată la 11.11.2024.⁹

S.R.I. mai informa și despre un canal de Telegram, Propagator, cu “rol de a coordona alți utilizatori cu privire la postările și conținutul video distribuit”¹⁰ precum și “crearea și utilizarea în susținerea lui Călin Georgescu, a unor conturi care reprezintă în fals instituții ale statului român”.¹¹

Nota invocată amintește și de solicitarea formulată de către Biroul Electoral Central către TikTok, prin care cerea “înlăturarea materialelor de propagandă electorală din mediul online ce îl ilustrează pe candidatul Călin Georgescu la alegerile pentru Președintele României din anul 2024, care

⁸ Nota de informare Anexa la DSNI 1742/04.12.2024, p. 1

⁹ Ibidem, p. 2.

¹⁰ Ibidem.

¹¹ Ibidem, p. 4.

1/2025

nu conțin codul de identificare al mandatarului fiscal”.¹² Deși în corespondența purtată cu autoritățile române TikTok ar fi confirmat înlăturarea respectivelor materiale, nota de informare susține că, în realitate, acestea au rămas vizibile.

S.R.I. oferea detalii și în privința finanțării campaniei lui Călin Georgescu. Se știa că, în mod oficial, Călin Georgescu declarase că nu avusese nici un leu ca buget de campanie, informație care era deja publică ea făcând parte din dosarul său de candidat la președinția României. Dar în mediul online, mai exact pe TikTok a existat un cont intitulat bogpr care ar fi făcut donații pe respectiva rețea în valoare de peste un million de euro.

Până aici nu sunt surprize. Cum am spus, bugetul de campanie era deja cunoscut, solicitarea B.E.C. de eliminare de pe platforma TikTok a materialelor electorale care nu afișau codul de identificare a mandatarului fiscal făcută în perioada campaniei era și ea cunoscută, iar despre donațiile realizate prin intermediul contului bogpr s-a vorbit, dacă îmi amintesc bine, în chiar seara în care s-a încheiat primul tur al alegerilor.

Ce-a de-a doua notă de informare a S.R.I. conținea informații privind “acțiuni ale unui actor cibernetic statal asupra infrastructurilor IT&C suport pentru procesul electoral, găzduite de de Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) și Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS)”.¹³ Concret, ar fi fost vorba de peste 85.000 de atacuri cibernetice care au vizat “exploatarea vulnerabilităților existente la nivelul sistemelor informatice de suport pentru procesul electoral, în vederea obținerii accesului la datele din sistemele informatice, alterării integrității acestora, schimbării conținutului prezentat publicului larg și indisponibilizării infrastructurii”.¹⁴

De asemenea, nota SRI aprecia că motivul creșterii popularității lui Călin Georgescu pe platforma TikTok se datora unei campanii de promovare organizată, activitatea conturilor care îl promovau fiind coordonată de către un actor statal.¹⁵

Din partea STS a fost desecretizată nota nr. DSNI 1740/04.12.2024 și are un titlu pompos: “Analiza unor riscuri la adresa securității naționale generate de acțiunile unor actori cibernetici statali și non-statali asupra unor infrastructuri IT&C, suport pentru procesul electoral”. Textul pare a fi mai degrabă realizat prin intermediul unui chatboat bazat pe inteligența artificială (variantă gratuită, bineînțeles) pentru că nu conține decât niște generalități nedemne pentru un serviciu de informații externe. Un singur lucru de menționat în legătură cu această notă. Numește un actor statal iar acesta este Rusia.

Nota de informare a Direcției Generale de Protecție Internă a Ministerului Afacerilor Interne este puțin mai interesantă decât cea a SIE și sigur e scrisă de mâna omului. Având însă destul de multe părți acoperite cu negru s-ar putea să nu înțelegem exact tot contextul.

În ceea ce privește Serviciul de Telecomunicații Speciale, din raportul desecretizat și el în aceeași ședință a CSAT, reținem concluzia că “în timpul procesului electoral au fost blocate cu succes toate atacurile cibernetice identificate”.¹⁶

Curtea Constituțională s-a întrunit în data de 6 decembrie 2024 pentru a analiza desfășurarea primului tur al alegerilor pentru funcția de Președinte al României, din data de 24 noiembrie 2024, în lumina informațiilor cuprinse în documentele desecretizate de către CSAT. Pentru a-și motiva hotărârea, Curtea Constituțională preciza că “reține că, potrivit Notelor de informare, principalele aspect imputate procesului electoral privind alegerea Președintelui României din anul 2024 sunt cele privind manipularea votului alegătorilor și distorsionarea egalității de șanse a competitorilor electorali,

¹² Ibidem.

¹³ Notă nr. DSNI 1743/04.12.2024, p. 1.

¹⁴ Ibidem, pp. 1-2.

¹⁵ Ibidem, p. 3.

¹⁶ Raportul Serviciului de Telecomunicații Speciale nr. DSNI 1701/02.12.2024, p. 11.

prin utilizarea netransparentă și cu încălcarea legislației electorale a tehnologiilor digitale și a inteligenței artificiale în desfășurarea campaniei electorale, precum și prin finanțarea din surse nedeclarate a campaniei electorale, inclusiv online”.¹⁷ Ori problema este că unele dintre aceste acuzații, precum finanțarea din surse nedeclarate (bugetul de campanie raportat ca fiind 0 lei la Autoritatea Electorală Permanentă) și promovarea unor materiale pe platforma TikTok fără a respecta legislația electorală, erau cunoscute încă dinaintea sau din timpul campaniei electorale. De ce nu au internat autoritățile înainte de data de 24 noiembrie, atâta timp cât existau deja o parte din motivele pentru care au fost anulate alegerile?

Sigur, anularea alegerilor este o procedură legală. Numai că ea trebuie să se întemeieze pe probe care să plaseze dincolo de orice dubiu denaturarea voinței electoratului, aspect ce trebuie cântărit cu foarte mare precizie pentru că, în general, în campaniile electorale, oamenii politici încearcă să își “cosmetizeze” imaginea, să pară altceva decât ceea ce sunt.

Poate că tocmai de aceea Comisia de la Veneția aprecia, în legătură cu anularea rezultatelor primului tur al alegerilor pentru funcția de Președinte al României, că o asemenea decizie ar trebui să indice încălcările și dovezile pe care se bazează și că nu ar trebui să aibă în vedere doar informații clasificate, pentru că în astfel de situații este nevoie de transparență, de posibilitatea cetățenilor de a verifica informațiile ce au stat la baza unei astfel de hotărâri.¹⁸ Desfășurarea evenimentelor pare să inducă ideea că declassificarea documentelor ce au stat la baza hotărârii Curții Constituționale a fost doar o stratagemă a autorităților românești.

Dacă în speța anulării Deciziei Biroului Electoral Central privind înregistrarea candidaturii doamnei Diana Ivanovici-Șoșoacă la alegerile pentru Președintele României Curtea Constituțională și-a “adăugat” ca și competență evaluarea comportamentului eventualului Președinte al României, în privința anulării rezultatelor primului tur al scrutinului prezidențial din 24 noiembrie 2024 nu a existat o deosebită transparență decizională. Însă partea cea mai “inovativă” abia acum urmează. Curtea Constituțională a stabilit că “având în vedere complexitatea și durata în timp a operațiunilor electorale necesare ulterior pronunțării prezentei hotărâri, constată aplicabilitatea art. 83 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia Președintele României în funcție exercită mandatul până la depunerea jurământului de către Președintele nou ales”.¹⁹ În baza cărei competențe prelungește Curtea Constituțională mandatul unui președinte dincolo de limitele sale constituționale? Cum se explică faptul că membrii Curții Constituționale au reținut dispozițiile alineatului (2) al articolului 83 și nu au reținut și prevederile alineatului (1), care statuează că “mandatul Președintelui României este de 5 ani și se exercită de la data depunerii jurământului” și cele ale alineatului (3) potrivit căruia “Mandatul Președintelui României poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă”. Carevasăzică mandatul președintelui nu poate depăși în nici un caz termenul de cinci ani de la data depunerii jurământului cu excepția cazului în care acesta este prelungit printr-o lege organică, de Parlament, ca reprezentant al națiunii în caz de catastrofă sau război. Curtea Constituțională nu reprezintă națiunea română ci, eventual, câțiva politicieni. Spun asta pentru că, președintele de la acea vreme, Klaus Iohannis, cu puțin timp înainte de publicarea “verdictului” Curții Constituționale, anunța că va rămâne președinte al României, invocând, în mod eronat, exact același text de lege ca și Curtea Constituțională, chiar și după expirarea termenului de 5 ani pentru care fusese ales. Eu consider că atât Președintele României cât și Curtea Constituțională au interpretat greșit și trunchiat prevederile constituționale referitoare la

¹⁷ Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie 2024 a Curții Constituționale a României privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024, p. 5.

¹⁸ Urgent report on the cancellation of election results by Constitutional Courts Issued on 27 January 2025 pursuant to Article 14a of the Venice Commission’s Revised Rules of Procedure, Endorsed by the Venice Commission at its 142nd Plenary Session (Venice, 14-15 March 2025), p. 19.

¹⁹ Hotărârea CCR nr. 32 din 6 decembrie 2024, p. 9.

1/2025

mandatul președintelui. Cele trei alineate ale articolului 83 trebuie citite și interpretate împreună. Astfel devine evident faptul că mandatul președintelui durează cinci ani, de la data depunerii jurământului și nu poate și prelungit, cu excepția războiului sau a unei catastrofe, pentru nici un alt motiv. Excepțiile sunt de strictă interpretare. Mai mult, prelungirea mandatului nu se poate face decât prin intermediul unei legi organice care trebuie adoptată de către Parlament. Nu printr-o declarație a Președintelui în funcție și nici prin intermediul unei hotărâri a Curții Constituționale. Curtea și-a asumat competența de prelungire a mandatului Președintelui României deși nu avea o astfel de competență.

Constituțional, trebuia ca Președintele să își încheie mandatul la expirarea termenului de cinci ani iar atribuțiile prezidențiale ar fi trebuit să fie preluate, ca președinte interimar, de către Președintele Senatului României, așa cum s-a și întâmplat în cele din urmă.

1/2025

Bibliografie

- Hotărârea CCR nr. 2 din 5 octombrie 2024,
Hotărârea nr. 32 din 6 decembrie 2024 a Curții Constituționale a României privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024,
Nota de informare nr. DSNI 1742/04.12.2024,
Nota nr. DSNI 1743/04.12.2024,
Raportul Serviciului de Telecomunicații Speciale nr. DSNI 1701/02.12.2024,
Urgent report on the cancellation of election results by Constitutional Courts Issued on 27 January 2025 pursuant to Article 14a of the Venice Commission’s Revised Rules of Procedure, Endorsed by the Venice Commission at its 142nd Plenary Session (Venice, 14-15 March 2025),